

ONVRUCHTBAARHEID ALS BIG BUSINESS

Ellen van der Valk, kinderloos en vrijwilliger bij Freya, bezocht afgelopen zomer het grootste medische congres over fertiliteitszorg in Europa. Ze gaf daar een lezing op uitnodiging van Fertility Europe, de koepelorganisatie voor patiëntenverenigingen. Als ex-patiënt en verslaggever van Freya Magazine hield ze haar ogen open en zag ze een industrie waar veel geld wordt verdiend: de patiënt als cash-cow. Een kijkje achter de schermen, die voor ons normaal gesproken 'verboden terrein' zijn. Dat was een behoorlijke schok.

“Op mijn lezing had ik me wekenlang grondig voorbereid. Waar ik me niet op had voorbereid was het hele spektakel er omheen. Zo vastbesloten als ik me voelde toen ik eenmaal met spiekbrieff en microfoon op het podium voor wel 400 medisch specialisten stond, zo verloren voelde ik me op de eerste avond, toen ik – op zoek naar de openingsborrel – per abuis in de enorme beursshal belandde.

Een kijkje achter de gesloten deuren: een buitenkans om te zien wat er allemaal te koop is in ferti-land, maar tegelijkertijd grijpt het me naar de keel. Wat ik hier zie staat in groot contrast met de worsteling, het verdriet en de wanhoop die ik zelf uit ervaring ken en zo vaak zie bij (nog) kinderloze vrouwen die reageren op mijn boek of meedoen aan mijn yogalessen.

FERTILE? DEPENDS ON YOU

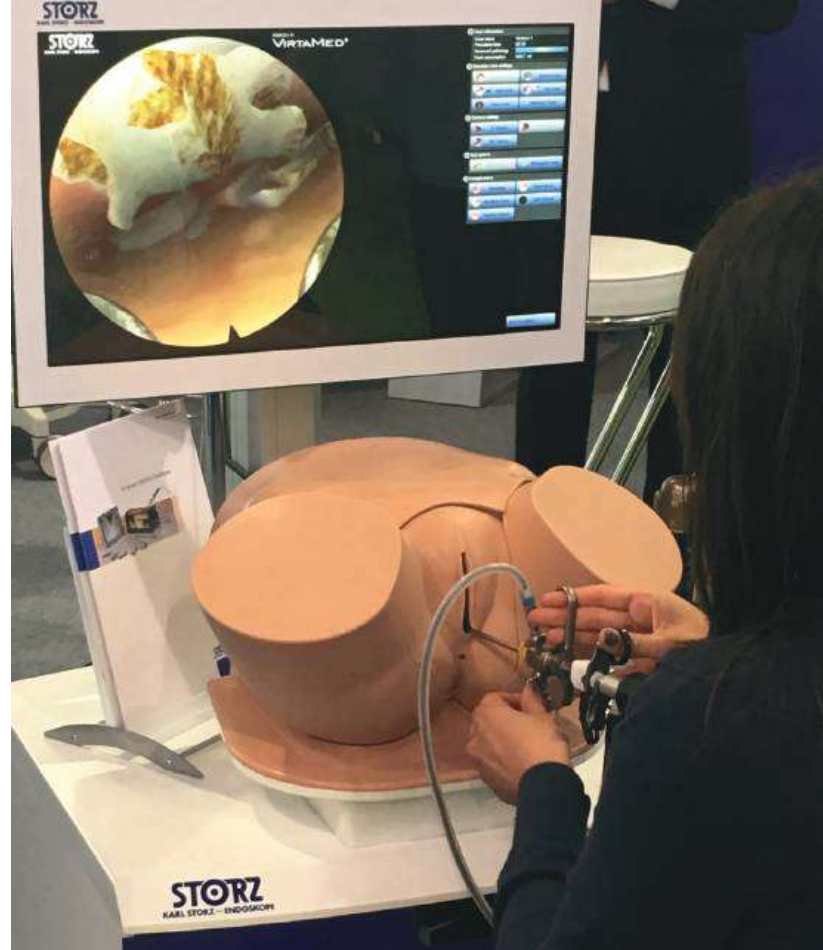

WAT IK AANTREF IS ONVRUCHTBAARHEID ALS BIG BUSINESS:

- ✓ Farmaceuten die elkaar aftroeven: wie heeft de grootste en mooiste stand?
- ✓ Technologische snufjes met ethische vraagstukken, zoals het selecteren van donormateriaal op basis van huidskleur en gelaatstrekken. Wat volgt er nog meer: intelligentie, schoonheid, buitengewone talenten?
- ✓ Medische apparatuur, zoals daar die welbekende, angstaanjagende naald voor eicelpunctie, uitgerust met 3D camera én oefenvagina ... zonder benen, romp en hoofd wel te verstaan.
- ✓ De Booking.com van de fertilitieitsindustrie: een online platform waar patiënten direct hun behandeling kunnen boeken bij aangesloten klinieken. Zodat die meer geld gaan verdienen, is de belofte.
- ✓ Wonderpillen voor de mannelijke vruchtbaarheid, die tevens een prominente sixpack opleveren aan de man op het billboard te zien.
- ✓ Banken die zich aan de foto's in de folder te zien, specialiseren in ei- en zaadcellen van uitsluitend knappe donoren.
- ✓ En bovenal talloze billboards met blozende baby's in de armen van uitgeslapen knappe stralende moeders.

ESHRE

ESHRE is de European Society of Human Reproduction and Embryology, de vereniging waarin medisch specialisten op het vlak van fertiliteitszorg kennis en ervaring uitwisselen, discussies voeren en op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen. Het jaarlijkse congres van ESHRE wordt gesponsord door de fertiliteitsindustrie.

Zwanger worden is met hun product of dienst appeltje eitje als ik al deze bedrijven mag geloven. Het geeft me bijna het gevoel dat het mijn eigen schuld is dat het bij ons niet gelukt is, omdat we lang niet alles wat mogelijk is, hebben geprobeerd.

De vooruitgang is niet te stoppen in de ferti-business. Dat is me helder. Maar gaat dit over mij? Als patiënt? Of gaat dit over geld verdienen?

Nadat ik de hele beurshal met kloppend hart en gemengde gevoelens heb gehad, bots ik tegen José Knijnenburg (Freya) en Satu Rautakallio-Hokkanen (Fertility Europe) aan. Er komt een man met lekkere hapjes langs. Die zijn welkom! Precies als ik mijn eerste hap wil nemen, geeft Satu mij haar glas. Ze rent achter een man aan en ik zie hoe ze hem duidelijk en ietwat streng toespreekt. Met een vastberaden blik keert ze terug. "Dat is een prominente arts uit Finland. Hij had me iets beloofd, maar ik had niets meer van hem gehoord. Dus ik moest hem nog even aan zijn jasje trekken!"

Ik beseef nu nog meer hoe ongelofelijk belangrijk de rol van patiëntenverenigingen zoals Freya is. Gezamenlijk de belangen van mensen met vruchtbaarheidsproblemen behartigen en zorgen dat de fertiliteitszorg, niet alleen op het vlak van behandelmogelijkheden en technologie, maar op alle fronten beter wordt.

Na een nachtje slapen word ik op de dag van mijn lezing fris en vastberaden wakker. Ik loop naar de hal waar alle lezingen plaatsvinden en tref daar de sobere stand van Fertility Europe. Pontificaal voor de zalen, waar alle medici en fertiliteitsspecialisten gedurende het congres naar toe gaan om lezingen te volgen. Hopelijk stoppen ze even om naar het billboard van Fertility Europe te kijken: geen prominente sixpacks, maar wel ontelbaar veel gezichten en verhalen van patiënten uit heel Europa. En hopelijk voelen ze dan weer even in hun hart om wie het werkelijk gaat.

Ik voel me gesterkt en strijdlustig, ik ben niet alleen! Ik ben hier namens 25 miljoen Europese fertiliteit patiënten. En ik ben samen met mijn lief en twee andere (ex-)patiënten die gastspreker zijn. Vastberaden stap ik het podium op: 20 minuten spreektijd heb ik gekregen. 20 minuten waarin ik hoop de medische professionals in de zaal te kunnen laten voelen wat het betekent als je hun patiënt bent. 20 minuten om duidelijk te maken dat we geen cash cows zijn, maar mensen in een kwetsbare fase van ons leven. En dat we hun oprechte aandacht en beste zorg verdienen!"

De lezing van Ellen en de andere twee (ex-)patiënten – Jessica Hepburn en Sandra Jovanovic kun je bekijken op de website van Freya. Voer op freya.nl als zoekterm ESHRE in en je komt bij Ellen's verhaal.